

Ukraina: unijne wsparcie pomoże państwom członkowskim w zaspokajaniu potrzeb uchodźców

Komisja Europejska [przedstawia](#) dziś działania podejmowane w celu wsparcia państw członkowskich i ich obywateli w zaspokajaniu potrzeb osób uciekających przez wojnę w Ukrainie. Od początku niczym niesprowokowanej i nieuzasadnionej rosyjskiej inwazji w ciągu zaledwie czterech tygodni do UE przyjechało ok. 3,5 miliona osób, głównie kobiet i dzieci. Szacuje się, że ok. 6,5 mln osób jest wysiedlonych wewnątrz. Najbardziej widocznym symbolem przyjęcia osób przybywających na terytorium UE jest pierwsze w historii uruchomienie dyrektywy w sprawie tymczasowej ochrony. Umożliwia ona natychmiastowe udzielanie pomocy i przyznawanie wyraźnego statusu prawnego. Oprócz wsparcia natychmiastowego w postaci pomocy na granicy, przyjmowania uchodźców i ochrony ludności, UE podejmuje dziś kolejne kroki, aby pomóc państwom członkowskim w zapewnianiu uchodźcom efektywnego dostępu do edukacji, opieki zdrowotnej, zakwaterowania i zatrudnienia, charakteryzującego europejski styl życia.

Dostępne wsparcie obejmuje:

- **Specjalną ochronę dzieci:** należy im zagwarantować szybki i niedyskryminujący dostęp do ich praw. Rejestracja dzieci przy wjeździe do UE jest kluczowa. Strategia UE na rzecz praw dziecka zapewnia kompleksowe ramy ochrony i realizację praw dziecka. Mianowano już koordynatorów krajowych w ramach **europejskiej gwarancji dla dzieci**. Będą oni odgrywać kluczową rolę w pobudzaniu i koordynowaniu działań na szczeblu krajowym oraz regionalnym i lokalnym. W tym kontekście szczególną uwagę należy poświęcić dzieciom z placówek opiekuńczych (takich jak domy dziecka) oraz dzieciom mogącym stać się ofiarami handlu lub porwania. Komisja opracowuje też specjalne standardowe procedury operacyjne na potrzeby **transferów dzieci bez opieki**.
- **Dostęp do edukacji:** pomaganie uczniom, studentom i nauczycielom w tych trudnych czasach jest priorytetem. Komisja zachęci państwa członkowskie do dzielenia się doświadczeniami i określania środków niezbędnych do dalszej edukacji wysiedlonych dzieci. [Europejska platforma internetowa dla szkół School Education Gateway](#) posłuży jako punkt kompleksowej obsługi w zakresie materiałów dydaktycznych z Ukrainy i materiałów w języku ukraińskim, którymi dysponują państwa członkowskie. Konieczne będzie też korzystanie z możliwości ukraińskich nauczycieli, którzy również właśnie przyjechali do Unii Europejskiej. [Społeczność eTwinningowa](#) może pomóc grupom utworzonym w bezpiecznej przestrzeni na platformie wspierać nauczycieli. Program finansowy [Elastyczność w programie Erasmus+](#) będzie również wykorzystywany do wspierania edukacji uczniów i studentów będących uchodźcami oraz integracji członków kadry szkół wyższych, którzy uciekli przed wojną.
- **Dostęp do opieki zdrowotnej:** dzięki mechanizmowi solidarnościowemu utworzonemu przez Komisję osoby pilnie potrzebujące wyspecjalizowanego leczenia szpitalnego będą mogły zostać szybko przewiezione do innego państwa członkowskiego. Dostępnych jest już 10 tys. miejsc w szpitalach. Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób monitoruje sytuację zdrowotną na miejscu. Centrum opublikowało [wytyczne](#) na temat zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych. Komisja wspiera również dostawy szczepionek za pośrednictwem urzędu ds. reagowania kryzysowego w sytuacjach zagrożenia zdrowia, ze szczególnym naciskiem na szczepienia dzieci. Podejmie również specjalne działania dla uchodźców dotyczące zdrowia psychicznego i wspierania osób po traumatycznych przeżyciach, m.in. przez utworzenie sieci specjalistów w dziedzinie zdrowia psychicznego mówiących po ukraińsku.
- **Dostęp do zatrudnienia:** państwa członkowskie zachęca się do tego, by pomóc osobom przybywającym szybko skorzystać z prawa do pracy i szkoleń zawodowych. Chodzi np. o informowanie ludzi o ich prawach wynikających z dyrektywy w sprawie tymczasowej ochrony, zapewnianie wsparcia językowego lub biznesowego oraz dostępu do opieki nad dziećmi. Główną rolę jako pośrednicy na rynku pracy mają tu do odegrania publiczne służby zatrudnienia. Komisja dodała język ukraiński do [unijnego profilu umiejętności dla obywateli państw trzecich](#). Ma to pomóc Ukraińcom poszukującym pracy lub pragnącym kontynuować studia w zaprezentowaniu swoich umiejętności, poznaniu możliwości i uzyskaniu porad co do dalszych kroków. Komisja wprowadzi również pilotażową wersję nowego narzędzia, jakim będzie „**pula talentów**”. Dzięki niemu będzie można dopasowywać umiejętności do wolnych miejsc pracy. Inne inicjatywy Komisji w tej dziedzinie to opracowanie nowych wytycznych w celu łatwiejszego uznawania **kwalifikacji zawodowych** uzyskanych w Ukrainie, a także współpraca z partnerami społecznymi na rzecz informowania **sektora prywatnego** o prawach wynikających z tymczasowej ochrony i o dostępnych programach.
- **Dostęp do zakwaterowania i lokali mieszkalnych:** aby można było zaspokoić najpilniejsze potrzeby w zakresie odpowiedniego zakwaterowania, dzięki **inicjatywie „Bezpieczny dom”** wsparcie otrzymywać będą Europejczycy, którzy udostępniają swoje mieszkania uchodźcom. Inicjatywa obejmuje mobilizację ukierunkowanych środków

finansowych i dostęp do zasobów *online* w miarę potrzeb. Ponadto uruchomione zostaną środki z Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, a także z funduszy polityki spójności, w celu zwiększenia możliwości publicznych systemów przyjmowania uchodźców. Na dłuższą metę wsparcie udzielane będzie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w celu zapewnienia mieszkań socjalnych dla rodzin i osób indywidualnych w społeczności lokalnej. Ze środków tych będzie można pokryć zarówno zakup, jak i remont lokalu mieszkalnego. Środki Europejskiego Funduszu Społecznego będą również przeznaczone na usługi oparte na społeczności lokalnej i zakwaterowanie, zwłaszcza dla osób o specjalnych potrzebach, z niepełnosprawnościami oraz osób starszych.

Solidarność w działaniu

Komisja uruchomiła **platformę solidarnościową**, która skupia państwa członkowskie i agencje UE. Jej celem jest koordynacja wsparcia dla potrzebujących państw członkowskich. Za pośrednictwem platformy będą też organizowane transfery osób do innych państw UE, które mają możliwości przyjmowania migrantów. Platforma ułatwi też organizację wyjazdów do państw spoza UE, w których już mieszkają liczne społeczności ukraińskie, takich jak Kanada i Wielka Brytania. Również sektor prywatny okazał solidarność uchodźcom: wiele firm transportowych wysłało po nich pociągi humanitarne i zaoferowało bezpłatny przejazd. UE pomaga wrócić do domu osobom niebędącym Ukraińcami, których wojna zastała w Ukrainie. Przy wsparciu Fronteksu zorganizowano na przykład pierwszy humanitarny dobrowolny powrót samolotem z Polski do Tadżykistanu i Kirgistanu;

Szybkie i elastyczne sposoby wspierania solidarności

Komisja podjęła natychmiastowe kroki, aby uruchomić wsparcie finansowe dla państw członkowskich przyjmujących ukraińskich uchodźców. Przyjęto np. wniosek w sprawie [działania na rzecz uchodźców w Europie finansowanego ze środków polityki spójności](#) (CARE) i [zmian](#) wprowadzonych do funduszy w obszarze spraw wewnętrznych na lata 2014–2020. Dzięki dostosowanemu do potrzeb [Instrumentowi Wsparcia Technicznego](#) państwa członkowskie otrzymają pomoc w budowaniu zdolności instytucjonalnych i operacyjnych pozwalających na przyjmowanie osób uciekających z ogarniętej wojną Ukrainy. Instrument ten ułatwi również ich integrację społeczną i gospodarczą, a także pomoże jak najlepiej wykorzystywać dostępne fundusze unijne do zapewniania zakwaterowania rodzinom i dzieciom bez opieki. Państwa członkowskie będą mogły także skorzystać z finansowania dostępnego w ramach **REACT-EU**, zwłaszcza jego transzy na 2022 r. wynoszącej nawet 10 mld euro. Aby przyspieszyć dostęp do środków i wesprzeć państwa członkowskie, szczególnie te położone najbliżej granicy z Ukrainą, w ramach REACT-EU [udostępniona zostanie](#) kwota 3,4 mld euro w płatnościach zaliczkowych dla państw członkowskich. Dostępne będą również znaczne środki finansowe pochodzące zarówno z funduszy w obszarze spraw wewnętrznych, jak i funduszy polityki spójności, w ramach finansowych uzgodnionych na lata 2021–2027.

Wypowiedzi członków Kolegium:

Wiceprzewodnicząca do spraw demokracji i demografii Dubravka **Šuica** powiedziała: *Okolo połowy osób, które przybyły do UE od początku wojny, to dzieci. Przeszły traumę, ich życie z dnia na dzień przewróciło się do góry nogami. Naszym obowiązkiem i odpowiedzialnością jest zagwarantowanie im odpowiedniego przyjęcia i opieki, również dzieciom z niepełnosprawnościami. Najpilniejszą sprawą jest teraz zapewnienie im bezpiecznego miejsca oraz szybkiego i niedyskryminującego dostępu do wsparcia psychologicznego i społecznego, opieki zdrowotnej, wyżywienia i edukacji. Małoletnich bez opieki oraz dzieci oddzielone od rodziców i osierocone należy jak najszybciej zarejestrować i otoczyć opieką odpowiednich służb, aby nie stały się ofiarami handlu lub nadużyć. Publikowany komunikat jest zapowiedzią naszych konkretnych działań w najlepszym interesie tych dzieci, o którym należy stale pamiętać.*

Wiceprzewodniczący do spraw promowania naszego europejskiego stylu życia Margaritis **Schinias** oświadczył: *Dyrektywa w sprawie tymczasowej ochrony weszła już w życie, dając milionom osób natychmiastowy dostęp do opieki medycznej, oświaty, zatrudnienia i zakwaterowania. Komisja przedstawiła dziś szereg dalszych środków mających pomóc państwom członkowskim w realizowaniu tych praw w praktyce. Poczynając od platformy do gromadzenia materiałów dydaktycznych, poprzez mechanizm wewnątrzunijnych transferów medycznych i unijną pulę talentów dla poszukujących pracy, po inicjatywę „Bezpieczny dom”, przełożymy dobrą wolę Europejczyków na konkretną pomoc dla milionów osób zmuszonych opuścić swój dom.*

Komisarz do spraw wewnętrznych Ylva **Johansson** powiedziała: *Miliony osób zostały zmuszone do wyjazdu. Musimy jak najszybciej okazać im solidarność. Działa już nowa platforma solidarnościowa, która zapewni łączenie potrzeb z możliwościami pomiędzy państwami członkowskimi. Osoby uciekające przed wojną muszą szybko odzyskać dostęp do swoich praw. Muszą mieć możliwość podjęcia pracy, dostęp do opieki zdrowotnej, dach nad głową i możliwość wysłania dzieci do szkoły.*

Kontekst

W związku z niczym nieuzasadnioną i niesprokowaną inwazją wojskową Rosji na Ukrainę UE udziela bezpośredniej pomocy humanitarnej, nadzwyczajnej pomocy w zakresie ochrony ludności i wsparcia na granicy. Unia wprowadziła także wyraźny status prawny, który umożliwia objęcie osób uciekających przed wojną natychmiastową ochroną w UE.

Dzisiejszy komunikat jest następstwem decyzji z 4 marca o wprowadzeniu tymczasowej ochrony osób uciekających przed wojną. W ramach tej ochrony uzyskują one prawo do zakwaterowania i opieki zdrowotnej oraz dostęp do rynku pracy i edukacji. Komunikat uzupełnia [wytyczne](#) operacyjne Komisji pomagające państwom członkowskim w stosowaniu dyrektywy w sprawie tymczasowej ochrony. Jest również uzupełnieniem [wytycznych](#) operacyjnych Komisji dotyczących zarządzania granicami zewnętrznymi. Ich celem jest wspieranie straży granicznej państw członkowskich w skutecznym zarządzaniu napływem uchodźców z Ukrainy do granic UE.

Dodatkowe informacje

[Komunikat](#) w sprawie przyjmowania osób uciekających z Ukrainy przed wojną: przygotowywanie Europy do zaspokajania potrzeb tych osób

[Zestawienie informacji](#)

[Strona internetowa](#) – Solidarność UE z Ukrainą

[Strona internetowa](#) – Informacje dla osób uciekających z Ukrainy przed wojną

Ukraina: unijne wsparcie dla państw członkowskich [Pobierz \(58.974 kB - PDF\)](#)

Podobne media



Komunikat prasowy

23 marca 2022, Bruksela